

ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

**Кафедра економіки та управління виробничим
і комерційним бізнесом**

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

**до практичних занять
з дисципліни**

«ТЕОРІЯ ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ»

Харків – 2019

Методичні вказівки розглянуто і рекомендовано до друку на засіданні кафедри економіки та управління виробничим і комерційним бізнесом 29 березня 2018 р., протокол № 10.

Методичні вказівки рекомендовано для студентів спеціальності 073 «Менеджмент» спеціалізації «Менеджмент організацій та адміністрування» денної форми навчання першого (бакалаврського) рівня.

Укладачі:

доценти І. В. Токмакова,
В. О. Овчинникова,
М. В. Корінь

Рецензент

проф. О. Г. Кірдіна

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до практичних занять
з дисципліни

«ТЕОРІЯ ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ»

Відповідальний за випуск Токмакова І. В.

Редактор Еткало О. О.

Підписано до друку 31.05.18 р.

Формат паперу 60x84 1/16. Папір писальний.

Умовн.-друк.арк. 1,0. Тираж 35. Замовлення №

Видавець та виготовлювач Український державний університет
залізничного транспорту,
61050, Харків-50, майдан Фейєрбаха, 7.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 6100 від 21.03.2018 р.

ЗМІСТ

Вступ.....	4
Тема 1. Наукові основи економічного аналізу.....	5
Тема 2. Зміст, предмет і об'єкти, завдання економічного аналізу.....	6
Тема 3. Метод і методика економічного аналізу.....	7
Тема 4. Економіко-логічні (традиційні) методи та прийоми економічного аналізу.....	7
Тема 5. Економіко-математичні методи та моделі в економічному аналізі.....	9
Тема 6. Інформаційне забезпечення та організація аналізу господарської діяльності.....	11
Тема 7. Система комплексного економічного аналізу і пошук резервів підвищення інтенсифікації та ефективності виробництва.....	12
Тема 8. Методичні основи аналізу найважливіших показників виробничо-фінансової діяльності підприємства.....	14
Тема 9. Аналіз фінансового стану підприємства.....	17
Контрольні питання для самоперевірки.....	19
Список літератури.....	22

ВСТУП

Методичні вказівки призначені для закріплення теоретичних знань і практичних навичок студентів з дисципліни «Теорія економічного аналізу».

Основним завданням викладання курсу «Теорія економічного аналізу» є надання студентам системних знань щодо наукових основ економічного аналізу, його методу та методології, організації інформаційного забезпечення, використання економіко-логічних та економіко-математичних методів і моделей для вивчення економіки підприємств, а також методичних основ аналізу найважливіших показників виробничо-фінансової діяльності підприємств.

Успішне вивчення курсу «Теорія економічного аналізу» та оволодіння методикою економічного аналізу значною мірою залежить від організації проведення практичних занять.

Метою практичних занять з курсу «Теорія економічного аналізу» є здобуття студентами систематизованих знань і практичних навичок використання аналітичних інструментів для об'єктивного оцінювання господарських ситуацій, вироблення й обґрунтування оптимальних управлінських рішень. Студенти мають засвоїти зміст аналізу, з'ясувати джерела інформації, осмислити сутність методу економічного аналізу, оволодіти методичними прийомами аналізу економічних показників.

Для проведення практичних занять відповідно до навчального плану розроблено комплекс завдань для відпрацювання на заняттях в аудиторіях і через самостійну роботу. У завданнях наведено необхідну для аналізу вихідну інформацію і таблиці. Цифрові дані умовні, відпрацьовані для навчальних цілей. На практичних заняттях з кожної теми студенти мають змогу відпрацювати навички аналітичної роботи: виконати розрахунки аналітичних показників, впливу факторів на результати, надати об'єктивну оцінку результатам, виявленим у процесі аналізу, вишукати резерви поліпшення фінансово-господарської діяльності підприємств.

У вказівках містяться завдання для самостійної роботи та питання для самоперевірки, що сприятиме розвитку знань та вмінь у студентів із системного оцінювання діяльності

підприємств, виявлення внутрішніх резервів раціонального використання матеріальних, трудових і фінансових ресурсів.

У завданнях, призначених для самостійної роботи студента, наводиться 25 варіантів вихідних даних, які подано у вигляді інтервалу. Згідно з номером за списком групи студент визначає власний варіант вихідних даних. Наприклад, якщо обсяг виробництва продукції подано у вигляді інтервалу 1200...1275 тис. грн варіант студента згідно зі списком – 15-й. Визначаємо крок зміни цього показника таким чином:

$$\frac{1275 - 1200}{25} = 3 \text{ тис. грн.}$$

Потім для 15-го варіанта знаходимо значення показника:

$$1200 + 3 * 15 = 1245 \text{ тис. грн.}$$

У тому випадку, якщо у вихідних даних завдання не визначено інтервал значень показника, то ці дані однакові для всіх варіантів.

Методичною основою виконання наведених завдань є ці методичні вказівки, а також підручники, навчальні посібники з дисциплін «Теорія економічного аналізу», «Економічний аналіз», «Аналіз господарської діяльності», перелік яких наведено наприкінці цих методичних вказівок, а також статті у фахових економічних виданнях («Економіка України», «Економіст», «Фінанси України» та ін.).

Тема 1. НАУКОВІ ОСНОВИ ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ

Завдання 1.1. Розкрити зв'язок аналізу і синтезу як логічних прийомів мислення з іншими розумовими операціями: абстрагуванням, узагальненням, формуванням висновків.

Завдання 1.2. Дати стисло характеристику історичних етапів (періодів) розвитку економічного аналізу у зв'язку з об'єктивними вимогами і умовами, які властиві тому часу. Відповідь оформити у вигляді таблиці 1.1.

Таблиця 1.1 – Характеристика історичних періодів розвитку економічного аналізу

Історичні періоди розвитку економічного аналізу	Об'єктивні вимоги й умови для розвитку економічного аналізу	Стисла характеристика історичного періоду розвитку економічного аналізу
1	2	3

Завдання 1.3. Провести порівняння часових видів економічного аналізу за ознаками: мета аналізу; масштаб дослідження об'єктів; джерела інформації; строки проведення. Відповідь оформити у вигляді таблиці 1.2.

Таблиця 1.2 – Порівняльна характеристика часових видів економічного аналізу

Порівняльна ознака	Часові види економічного аналізу		
	Стратегічний	Оперативний	Ретроспективний
1	2	3	4

Завдання 1.4. У вигляді схеми зобразити взаємозв'язки економічного аналізу з іншими науками.

Тема 2. ЗМІСТ, ПРЕДМЕТ І ОБ'ЄКТИ, ЗАВДАННЯ ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ

Завдання 2.1. Визначити недоліки і переваги трактувань сутнісно-змістовної характеристики поняття «економічний аналіз», визначених різними авторами.

Завдання 2.2. Навести 7 прикладів об'єктів економічного аналізу.

Завдання 2.3. Згрупувати завдання економічного аналізу відповідно до його функцій (оцінної, діагностичної та пошукової).

Тема 3. МЕТОД І МЕТОДИКА ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ

Завдання 3.1. Скласти план аналітичної роботи проведення комплексного економічного аналізу та вказати строки виконання етапів.

Завдання 3.2. Серед наведених показників виділити кількісні, структурні і якісні показники: середньорічна вартість основних фондів, кількість працівників, собівартість одиниці продукції, собівартість випуску, норма витрат на одиницю продукції, втрати робочого часу, фондівіддача, рентабельність.

Завдання 3.3. Визначити в кожній групі результативні і факторні показники за характером їх зв'язку:

1) випуск продукції, чисельність персоналу, продуктивність праці;

2) продуктивність праці, рівень техніки, технології, механізації виробництва, праці, управління;

3) ритмічність поставок, ритмічність випуску продукції;

4) випуск продукції, середньорічна вартість основних виробничих фондів, фондівіддача, витрати сировини, матеріаломісткість.

Тема 4. ЕКОНОМІКО-ЛОГІЧНІ (ТРАДИЦІЙНІ) МЕТОДИ ТА ПРИЙОМИ ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ

Завдання 4.1. За даними таблиці 4.1 провести аналіз виконання плану.

Таблиця 4.1 – Аналіз виконання плану обсягу виробництва

Вид продукції	Обсяг виробництва, тис. грн		Абсолютне відхилення (+,-)	Виконання плану, %
	план	факт		
А	300...350	325...350		
Б	250...300	225...275		
В	500...550	510...600		
Разом	1050...1200	1060...1225		

Завдання 4.2. За даними таблиці 4.2 визначити базисні та ланцюгові темпи зростання і приросту продуктивності праці.

Таблиця 4.2 – Вихідні дані для розрахунку темпів зростання та приросту продуктивності праці

Показник	Рік			
	2014	2015	2016	2017
Обсяг товарної продукції, тис. грн	3321... 3349	2158... 2226	2700... 2800	3500... 3600
Кількість робітників, люд	785...810	720...795	710...760	750...800

Завдання 4.3. Дати оцінку виконання плану за сортністю продукції на підставі наведених у таблиці 4.3 даних. Розрахунки середньої сортності виконати різними способами. Визначити вплив факторів на зміну обсягу товарної продукції.

Таблиця 4.3 – Оцінка виконання плану за сортністю

Сорт	Ціна за 1 шт., грн	За планом		Фактично	
		кіль-ть, шт.	пит. вага, %	кіль-ть, шт.	пит. вага, %
I	100	800...900		1020...1150	
II	90	150...175		60...80	
III	80	50...70		120...130	

Завдання 4.4. Проаналізувати структуру та динаміку нематеріальних активів за даними таблиці 4.4.

Таблиця 4.4 – Вихідні дані для аналізу структури та динаміки нематеріальних активів

Група нематеріальних активів	Сума, тис. грн	
	Минулий рік	Звітний рік
Нематеріальні активи захищені:		
патентами на відкриття	315...340	420...470
авторськими правами	800...850	835...865
свідоцтвами на товарний знак	610...660	690...715
ліцензіями	150...180	120...185
Незахищені матеріальні активи	3200...3500	3100...3225

Завдання 4.5. За даними таблиці 4.5 розрахувати середню ціну продукції підприємства способами середньоарифметичної простої та середньозваженої.

Таблиця 4.5 – Вихідні дані для розрахунку ціни

Ціна, грн	Обсяг виробництва, шт.
280...330	1200...1325
310...385	1000...1075
240...265	1500...1575
350...375	1250...1300

Тема 5. ЕКОНОМІКО-МАТЕМАТИЧНІ МЕТОДИ ТА МОДЕЛІ В ЕКОНОМІЧНОМУ АНАЛІЗІ

Завдання 5.1. Нейтралізувати вплив структурного фактора на обсяг реалізації продукції. Вихідні дані для проведення розрахунків подано в таблиці 5.1.

Таблиця 5.1 – Вихідні дані для оцінки зміни обсягу товарної продукції

Вид продукції	Ціна, тис. грн	Обсяг виробництва, шт.		Питома вага, %	
		план	факт	план	факт
А	30...60	500...750	540...790		
Б	6...10	500...650	360...435		
Усього	-	1000...1400	1000...1225		

Завдання 5.2. Нейтралізувати вплив вартісного фактора на обсяг реалізації продукції. Дані для проведення розрахунків подано в таблиці 5.2.

Таблиця 5.2 – Розрахунок впливу вартісного фактора на обсяг реалізації продукції

Вид продукції	За планом			Фактично			Фактичні обсяги за плановими цінами		
	Кількість, шт.	Ціна, грн	Сума, грн	Кількість, шт.	Ціна, грн	Сума, грн	Кількість, шт.	Ціна, грн	Сума, грн
А	1200... 1250	50... 100	60000... 125000	1500... 1550	60... 90	90000			
В	900... 975	80... 155	54000... 151125	1000... 1075	70... 120	70000			
Разом	2100... 2225		1140000... 276125	2500... 2625		160000			

Завдання 5.3. Привести в порівняльний вид показники товарної продукції за кожний рік п'ятирічки з першим роком указанного періоду (таблиця 5.3).

Таблиця 5.3 – Вихідні дані для проведення порівняння

Рік	Собівартість звітного періоду, тис. грн	Зміна цін, тис. грн
2013	195...270	-
2014	200...250	10...60
2015	205...280	-15...-65
2016	207...302	-13...-63
2017	210...260	-

Завдання 5.4. Нейтралізувати вплив об'ємного фактора, коли відомо, що підприємство виробило за рік 12000...16000 стільців, собівартість кожного становила 530...580 грн, при запланованій – 525...575 грн і 6000...9000 крісел собівартістю 930...980 грн кожне (запланована собівартість – 933...983 грн).

Тема 6. ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ АНАЛІЗУ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Завдання 6.1. Розкрити зміст видів інформації, які виділяють за ознакою «функції в процесі управління».

Завдання 6.2. Навести по п'ять прикладів внутрішніх та зовнішніх джерел інформації, яка використовується в процесі аналізу виробничо-господарської діяльності підприємства.

Завдання 6.3. Скласти перелік інформації на підприємстві з обмеженим доступом (конфіденційної, таємної, службової), яка може бути об'єктом економічного аналізу.

Завдання 6.4. Оцінити якість інформації про виробничо-господарську діяльність підприємства, що подається на його офіційному сайті для аналізу конкурентоспроможності, використовуючи 5-бальну шкалу, за такими критеріями: доречність (релевантність), зрозумілість, точність, повнота, достовірність, своєчасність.

Завдання 6.5. Розрахувати ефективність заходів інформаційного забезпечення аналітичної роботи, якщо вартість програмного продукту для удосконалення аналітичної роботи становитиме 10000...20000 грн, а виявлені резерви поліпшення виробничо-господарської діяльності підприємства 2700...4100 грн на рік при можливості їх реалізації 5 років.

Тема 7. СИСТЕМА КОМПЛЕКСНОГО ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ І ПОШУК РЕЗЕРВІВ ПІДВИЩЕННЯ ІНТЕНСИФІКАЦІЇ ТА ЕФЕКТИВНОСТІ ВИРОБНИЦТВА

Завдання 7.1. Визначити резерви зростання прибутку від випуску товарної продукції при недопущенні браку, якщо:

- собівартість забракованої продукції – 175...225 грн;
- витрата на виправлення браку – 75...150 грн;
- сума відрахувань із зарплати винуватців браку – 50...75 грн;
- рентабельність продукції (якісної) – 10 %.

Завдання 7.2. Визначити резерви зростання випуску продукції за рахунок залучення додаткових ресурсів та за рахунок більш ефективного їх використання. Вихідні дані для проведення розрахунків наведено в таблиці 7.1.

Таблиця 7.1 – Вихідні дані для оцінки резервів зростання випуску продукції

Показник	Період	
	Звітний рік	Майбутній рік
Маса сировини, яка використовується, т	5000...5125	5640...5690
Витрати сировини на одиницю виробу, кг	250...275	240...290

Завдання 7.3. Визначити резерви зростання випуску продукції за рахунок приросту кількості одиниць обладнання, часу його роботи та випуску продукції за одну машино-годину. Дані для виконання розрахунків наведено в таблиці 7.2.

Таблиця 7.2 – Вихідні дані для оцінки резервів зростання випуску продукції

Показник	Значення показника	
	поточне	прогнозне
Кількість машин, шт.	50...75	54...79
Час роботи однієї машини, год	3500...3650	3675...3825
Випуск продукції за маш. год, тис. грн	50...75	52...77

Завдання 7.4. Визначити вплив факторів на зміну середньорічного виробітку працівників та резерви збільшення обсягу випуску продукції за даними, наведеними в таблиці 7.3.

Таблиця 7.3 – Аналіз середньорічного виробітку працівників

Показник	За планом	Фактично	Абсолютне відхилення (+/-)	Відсоток виконання плану
Кількість працівників, люд	156...206	142...192		
з них робітників	138...188	129...179		
Кількість відпрацьованих днів одним робітником, дн	203...228	201...226		
Тривалість робочого дня, год	8	7,3...7,5		
Середньогодинний виробіток одного робітника, грн	11...15	15...19		

Завдання 7.5. На основі наведених даних визначити резерви зниження собівартості одиниці продукції (таблиця 7.4).

Таблиця 7.4 – Розрахунок резервів зниження собівартості

Показник	Значення показника
Фактична собівартість виробу, грн	300...350
в тому числі змінні витрати, грн	200...225
Фактичний обсяг виробництва, шт.	20000...22500
Резерви зростання виробництва продукції, %	15
Резерви зниження суми постійних витрат, %	10
Додаткові витрати на освоєння резервів зростання випуску продукції, грн	?

Тема 8. МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ АНАЛІЗУ НАЙВАЖЛИВІШИХ ПОКАЗНИКІВ ВИРОБНИЧО-ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Завдання 8.1. За допомогою методу абсолютних різниць проаналізувати вплив факторів на обсяг випуску продукції (таблиця 8.1).

Таблиця 8.1 – Вихідні дані для оцінки впливу факторів на обсяг випуску продукції

Показник	За планом	Фактично
Середньоспискова кількість робітників, люд	3000...3500	2960... 3460
Середня кількість днів, відпрацьованих одним робітником за рік, дн	220,833...275	220,44... 263,876
Тривалість робочого дня, год	7,706...7,906	7,763...7,968
Середньогодинний виробіток, грн	4,897...5,098	5,133...5,226

Завдання 8.2. Визначити вплив факторів на відхилення фактичної продуктивності праці від планової за допомогою методу ланцюгових підстановок. Дані для виконання розрахунків наведено в таблиці 8.2.

Таблиця 8.2 – Вихідні дані аналізу продуктивності праці

Фактор	За планом	Фактично
Обсяг товарної продукції, тис. грн	800...850	850...925
Кількість працівників, люд	45...70	42...92
Тривалість робочого дня, год	8	7,5...7,8
Кількість робочих днів, дн	250..300	200...275

Завдання 8.3. За даними таблиці 8.3 виконати аналіз впливу факторів на зміну фондівіддачі основних фондів підприємства та визначити резерви збільшення обсягу випуску продукції.

Таблиця 8.3 – Вихідні дані для аналізу показників ефективності використання основних фондів

Показник	За планом	Фактич- но	Відхилення від плану (±)
Обсяг випуску продукції, тис. грн	8400	8500	
Середньорічна вартість, тис. грн:			
основних виробничих засобів	1120	1181	
1) активної частини	672	708	
2) одного верстата	11,5	11,8	
Питома вага активної частини ОВФ			
Фондовіддача, грн:			
1) основних виробничих фондів			
2) активної частини			
Середньорічна кількість верстатів	58	60	
Відпрацьовано за звітний період усіма верстатами, тис. год	185	172	
У тому числі одиницею обладнання:			
1) годин	3189,7	2866,7	
2) змін	431	398,2	
3) днів	236,8	288,5	
Коефіцієнт змінності роботи обладнання	1,82	1,38	
Середня тривалість зміни, год	7,4	7,2	
Випуск продукції на 1 верстат. год, грн			

Завдання 8.4. Визначте основні показники ефективності використання матеріалів і сировини (таблиця 8.4).

Таблиця 8.4 – Аналіз ефективності використання матеріальних ресурсів підприємства

Показник	Минулий рік	Звітний рік		Відхилення		
		план	факт	від минулого року, %	від плану сума	%
Обсяг продукції, тис. грн	4825... 5920	4950	4980... 5100			
Матеріальні витрати, тис. грн	2395... 3465	2664	2690... 2710			
Матеріаловіддача, грн						
Матеріаломісткість продукції, грн						
Перевитрата (+), економія (-) матеріалів, тис. грн						

Завдання 8.5. Собівартість виробництва продукції на промисловому підприємстві характеризується наступними даними (таблиця 8.5).

Таблиця 8.5 – Вихідні дані для аналізу собівартості виробництва

Показник	Значення
Собівартість продукції, тис. грн:	
за планом	7838...9823
за планом, перерахованим на фактичний обсяг і асортимент продукції	7808...9803
фактична в цінах, прийнятих у плані	7867...9923
фактична в цінах, прийнятих у плані на продукцію при діючих цінах на матеріали, паливо, енергію	8103...10124
фактична у діючих цінах	8103...10124
Обсяг товарної продукції, тис. грн:	
за планом	8819...9104
за планом, перерахованим на фактичний обсяг і асортимент продукції	8925...9874
фактично у діючих цінах	8994...9997

Виконати факторний аналіз витрат на 1 грн товарної продукції.

Завдання 8.6. Визначте вплив факторів на суму валового прибутку підприємства за даними таблиці 8.6.

Таблиця 8.6 – Вихідні дані для аналізу прибутку

Показник	За планом	Фактично
Реалізовано продукції, т	600...755	800...925
Ціна 1т	530...680	500...678
Собівартість 1т	300...350	280...325

Тема 9. АНАЛІЗ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА

Завдання 9.1. За даними аналітичного балансу оцінити ліквідність балансу фірми на початок та кінець року, порівняти отримані показники з нормативними значеннями та зробити висновок щодо надійності фірми для надання їй короткострокового кредиту. Вихідні дані для проведення розрахунків подано в таблиці 9.1.

Таблиця 9.1 – Дані аналітичного балансу У тисячах гривень

Актив	Початок року	Кінець року	Пасив	Початок року	Кінець року
1 Позаобігові активи	685... 856	7097	1 Власний капітал	7000... 6850	45000
2 Обігові активи, у тому числі	12460	48357	2 Забезпечення майбутніх витрат та платежів	48...56	680
2.1 Запаси	7040... 6500	34241	3 Довгострокові обов'язки	-	-
2.2 Дебіторська заборгованість	2752... 2750	10610	4 Поточні обов'язки	6097... 6239	11032
2.3 Грошові кошти та їх еквіваленти	2668... 3210	3506	5 Доходи майбутніх періодів	-	-
3 Витрати майбутніх періодів	-	1258			
Баланс	13145	56712	Баланс	13145	56712

Завдання 9.2. На основі даних, наведених у таблиці 9.2 , проаналізувати стан дебіторської та кредиторської заборгованості підприємства, якщо відомо, що виручка від реалізації продукції у 2012 р. становила 7744,8 тис. грн, а у 2013 році – 9856,78 тис. грн.

Таблиця 9.2 – Вихідні дані для аналізу дебіторської заборгованості

Показник	Значення		
	На 01.01.2012	На 01.01.2013	На 01.01.2014
Кредиторська заборгованість, тис. грн	2531...2890	2566...2789	1325...1576
Дебіторська заборгованість, тис. грн	229...352	126...174	325...385

Завдання 9.3. Оцінити рівень фінансової стійкості підприємства, розрахувавши такі показники: коефіцієнт фінансування, автономії, маневреності власних коштів, заборгованості, за даними його згорнутого балансу (таблиця 9.3).

Таблиця 9.3 – Баланс підприємства (згорнутий)

Актив	На 1.01.2017	Пасив	На 1.01.2018
1 Необоротні активи	48075	1 Власний капітал	97757
2 Оборотні активи	63685	2 Забезпечення наступних витрат і платежів	-
2.1 Запаси:		3 Довгострокові зобов'язання	-
товари	2154	4 Поточні зобов'язання	14003
2.2 Дебіторська заборгованість	3660	5 Доходи майбутніх періодів	-
2.3 Грошові кошти та їх еквіваленти	57871		
3 Витрати майбутніх періодів	-		
Баланс	111760	Баланс	111760

Завдання 9.4. За даними аналітичного балансу (таблиця 9.4) визначити наявність власних джерел обігових коштів, надлишок або нестачу власних обігових коштів та частку власних коштів у фінансуванні запасів підприємства. Зробити висновок щодо моделі фінансування підприємства та його фінансового стану.

Таблиця 9.4 – Баланс підприємства (згорнутий)

Актив	Початок року	Кінець року	Пасив	Початок року	Кінець року
1 Позаобігові активи	2800... 2950	11906... 11950	1 Власний капітал	3400	13000
2 Обігові активи, у тому числі	1959... 2120	2961... 3000	2 Забезпечення майбутніх витрат та платежів	24	255
2.1 Запаси	1902... 1960	2732... 2735	3 Довгострокові обов'язки	260	236
2.2 Дебіторська заборгованість	56...80	227...236	4 Поточні обов'язки	1077	1480
2.3 Грошові кошти та їх еквіваленти	1...80	2...29	5 Доходи майбутніх періодів	-	-
3 Витрати майбутніх періодів	2...309	104...21			
Баланс	4761	14971	Баланс	4761	14971

КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ ДЛЯ САМОПЕРЕВІРКИ

1 У чому полягає значення економічного аналізу в управлінні підприємством?

2 Які основні види економічного аналізу підприємства? Дайте їм коротку характеристику.

3 Розкрийте зміст предмета економічного аналізу діяльності підприємства. Які основні функції та завдання аналізу діяльності підприємства?

4 Розкрийте зміст принципів економічного аналізу.

5 Дайте порівняльну характеристику методу, методики та методології економічного аналізу.

6 Яка послідовність здійснення комплексного аналізу господарської діяльності підприємства?

7 Які групи методів економічного аналізу існують? Розкрийте їх складові.

8 Дайте коротку характеристику прийому порівняння. Охарактеризуйте основні види порівняння в економічному аналізі.

9 Які основні види показників використовуються в економічному аналізі?

10 Розкрийте сутність факторного аналізу. Дайте характеристику основних його видів.

11 У чому полягає різниця між детермінованим та стохастичним факторним аналізом?

12 Дайте визначення процесу моделювання.

13 Охарактеризуйте адитивні, мультиплікативні та кратні моделі.

14 Назвіть етапи проведення факторного аналізу.

15 Розкрийте сутність прийому елімінування. Наведіть порядок оцінювання факторів із застосуванням його методів.

16 Поясніть суть організації та методичного керівництва аналітичною роботою на підприємстві.

17 Охарактеризуйте основні етапи аналітичної роботи на підприємстві.

18 На чому ґрунтується вимога безперервності аналітичної роботи?

19 Які принципи організації інформаційного забезпечення аналізу господарської діяльності?

20 Дайте характеристику найважливіших видів економічної інформації, що використовується для економічного аналізу.

21 Назвіть основні інформаційні джерела для виконання аналізу на підприємстві.

22 Перерахуйте способи перевірки достовірності інформаційної бази аналізу.

23 У якій формі проводиться підготовка результатів аналізу? Що являє собою аналітичний звіт та безтекстова форма підготовки результатів аналізу?

24 Що розуміють під господарськими резервами? Які резерви належать до внутрішньовиробничих? Назвіть галузеві резерви. Які резерви є загальнодержавними?

25 Охарактеризуйте резерви за такими ознаками: за місцем виникнення; за факторами процесу праці; за стадіями життєвого циклу виробу; за способом виявлення; за ознакою часу.

26 Перерахуйте основні способи визначення величини резервів та дайте їм коротку характеристику.

27 Розкрийте загальну схему і послідовність аналізу виробництва продукції, робіт та послуг.

28 Перерахуйте основні завдання та джерела інформації аналізу обсягу виробництва і реалізації продукції.

29 У чому полягає аналіз асортименту і структури продукції, що виробляється, оцінка впливу асортиментно-структурних змін на економічні показники роботи підприємства?

30 Які показники використовуються при аналізі якості продукції?

31 Як проводять аналіз ритмічності випуску продукції?

32 Назвіть резерви підвищення обсягів випуску і реалізації продукції.

33 Розкрийте зміст методики аналізу основних виробничих фондів на підприємстві.

34 Які види основних засобів розрізняють за ступенем їх участі в процесі виробництва?

35 Які показники характеризують стан і рух основних фондів?

36 У чому особливість аналізу забезпеченості підприємства основними засобами?

37 Як провести аналіз технічного рівня основних засобів?

38 У чому особливість методики аналізу ефективності використання виробничого устаткування. Розкрийте зміст методики аналізу віддачі основних засобів.

39 Розкрийте особливості методики аналізу екстенсивного й інтенсивного використання виробничого устаткування.

40 Як проводиться аналіз забезпеченості підприємства матеріальними ресурсами?

41 У чому зміст методики аналізу матеріаломісткості продукції?

42 Значення, задачі і напрямки аналізу показників з праці.

43 Джерела інформації для аналізу показників з праці.

44 Аналіз кількісного і якісного складу персоналу підприємства.

45 Аналіз показників зовнішнього і внутрішнього обороту робочої сили.

46 Аналіз показників використання робочого часу і факторів, що впливають на його величину.

47 Які показники характеризують соціальний розвиток підприємства?

48 Охарактеризуйте факторні моделі, що використовуються для аналізу продуктивності праці.

49 Розкрийте зміст методики аналізу використання коштів на оплату праці.

50 Як проводиться аналіз резервів зростання продуктивності праці одного працівника і одного робітника?

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1 Баканов, М. И. Теория экономического анализа [Текст] : учебник / М. И. Баканов, А. Д. Шеремет. – М. : Финансы и статистика, 1997. – 416 с.

2 Бровина, Т. М. Теория экономического анализа [Текст] : учеб. пособие / Т. М. Бровина. – 2-е изд., испр. и доп. – Архангельск : Изд-во АГТУ, 2006. – 149 с.

3 Бутко, А. Д. Теорія економічного аналізу [Текст] : підручник / А. Д. Бутко. – К. : КНТЕУ, 2005. – 411 с.

4 Дикань, В. Л. Экономика предприятия [Текст] : учеб. пособие / В. Л. Дикань, Е. В. Шраменко, Н. В. Якименко. – Харьков : УкрГАЗТ, 2012. – 274 с.

5 Дикань, В. Л. Техніко-економічний аналіз діяльності підприємств залізничного транспорту [Текст] : підручник / В. Л. Дикань, В. В. Компанієць, І. Л. Назаренко. – Харків : УкрДАЗТ, 2013. – 504 с.

6 Івахненко, В. М. Курс економічного аналізу [Текст] : навч. посібник / В. М. Івахненко. – К. : Т-во «Знання», 2000. – 207 с.

7 Івахненко, В. М. Курс економічного аналізу [Текст] : навч.- метод. посібник для самост. вивч. дисц. / В. М. Івахненко. – К. : КНЕУ, 2000. – 263 с.

8 Коробов, М. Я. Фінансово-економічний аналіз діяльності підприємств [Текст] : навч. посібник / М. Я. Коробов. – К. : Т-во «Знання», КОО, 2001. – 378 с.

9 Економічний аналіз і діагностика стану сучасного підприємства [Текст] : навч. посібник / Т. Д. Костенко, Є. О. Підгора, В. С. Рижиков, В. А. Панков [та ін.] – 2-ге вид., перероб. та доп. — К. : Центр учбової літератури, 2007. — 400 с.

10 Савицкая, Г. В. Анализ хозяйственной деятельности предприятия [Текст] : учебник / Г. В. Савицкая. – 5-е изд., перераб. и доп. – М. : ИНРФА-М, 2009. – 538 с.

11 Теорія економічного аналізу [Текст] : навч. посібник / Є. К. Бабець, М. І. Горлов, С. О. Жуков [та ін.]. – К. : Професіонал, 2007. – 384 с.

12 Шеремет, А. Д. Комплексный анализ хозяйственной деятельности [Текст] : учебник / А. Д. Шеремет. – М. : Изд-во ИНФРА-М, 2008. – 200 с.